

KANSALLISUUS- JA SIIRTOMAAKYSYMYSTÄ KOSKEVA TEESIALUSTELMA

(KOMMUNISTISEN INTEENATIONALEN TOISTA EDUSTAJAKOKOUSTA VARTEN)

Esittäessäni toverien käsiteltäväksi allaseuraavan luonnoksen, joka sisältää Kominternin toista edustajakokousta varten laaditut teesit siirtomaa- ja kansallisuuskysymyksestä, pyytäisin kaikkia tovereita, varsinkin niitä, jotka ovat yksityiskohtaisesti perillä niistä tai näistä mitä monimutkaisimmista kysymyksistä, esittämään lausuntonsa tai korjauksensa tai lisäyksensä tai konkreettiset selityksensä *mahdollisimman lyhyessä muodossa (korkeintaan 2—3 sivua)*, erikoisesti seuraavista kohdista:

Itävallan tapaus.

Puolalaisten ja juutalaisten ja Ukrainan tapaus.

Elsass-Lothringen ja Belgia.

Irlanti.

Tanskan ja Saksan suhteet. Italian ja Ranskan sekä Italian ja slaavilaisten maiden suhteet.

Balkanin tapaus.

Idän kansat.

Taistelu panislamismia vastaan.

Suhteet Kaukasiassa.

Bashkirian ja Tatarian tasavalta.

Kirgisistan.

Turkestan, sen tapaus.

Amerikan neekerit.

Siirtomaat.

Kiina — Korea — Japani.

N. Lenin

Kesäkuun 5 pnä 1920.

1. Porvarilliselle demokratialle on luonnostaan ominaista, että se asettaa abstraktisesti tai muodollisesti kysymyksen tasa-arvoisuudesta yleensä, m.m. kansallisesta tasa-arvoisuudesta. Yleensä kaikkien ihmisyksilöiden tasa-arvoisuuden varjolla porvarillinen demokratia julistaa muodollisesti eli juridisesti tasa-arvoisiksi omistajan ja proletaarin, riistäjän ja riistetyn johtaen siten mitä pahimmin harhaan sorrettuja luokkia. Tasa-arvoisuusaatteen, joka on tavara-tuotantosuhteiden heijastusta, porvaristo muuttaa muka ihmisyksilöiden ehdottoman tasa-arvoisuuden varjolla aseeksi, jota se käyttää taistelussa luokkien hävittämistä vastaan. Tasa-arvoisuusvaatimus merkitsee todellisuudessa vain sitä, että vaaditaan luokkien hävittämistä.

2. Kommunistisen puolueen, joka on porvariston ikeen kukistamiseksi käytävän proletariaatin taistelun luokkatietoinen ilmentäjä, on päätehtävänsä mukaisesti, jona on taistelu porvarillista demokratiaa vastaan ja sen valheellisuuden ja tekopyhyyden paljastaminen, otettava myös kansallisuuskysymyksessä lähtökohdakseen ei abstraktiset eikä muodolliset periaatteet, vaan ensinnäkin se, että otetaan tarkasti huomioon konkreettinen historiallinen ja ennen kaikkea taloudellinen tilanne; toiseksi se, että erotetaan selvästi toisistaan sorrettujen luokkien, työtätekevien, riistettyjen edut ja sellainen hallitsevan luokan etuja tarkoittava yleiskäsite kuin yleensä kansan edut; kolmanneksi se, että tehdään yhtä selvä ero sorrettujen, riippuvaisten, vajaoikeuksisten kansakuntien ja sortavien, riistävien, täysoikeuksisten kansakuntien välillä, kun päinvastoin valheellinen porvarillinen demokratia hämää sen finanssipääoman ja imperialismin aikakaudelle ominaisen siirtomaa- ja finanssiorjuuden, jossa rikkaimpien ja kehittyneimpien kapitalistimaiden mitätön vähemmistö pitää maapallon väestön valtaenemmistöä.

3. Vuosien 1914—1918 imperialistinen sota paljasti erittäin selvästi kaikille kansakunnille ja koko maailman sorretille luokille porvarillis-demokraattisten fraasien valheellisuuden näyttäen käytännössä, että paljon puhuttujen „Lännen demokratioiden” tekemä Versailles'in sopimus on vieläkin julmempaa ja katalampaa väkivaltaa heikompiä kansakuntia kohtaan kuin Saksan junkkerien ja keisarin esittämä Brest-Litovskin sopimus. Kansainliitto ja Entente-maiden koko sodanjälkeinen politiikka paljastavat

tuon totuuden vieläkin selvemmin ja jyrkemmin, kiihdyttäen kaikkialla niin kehittyneiden maiden proletariaatin kuin myös siirtomaiden ja riippuvaisten maiden kaikkien työtätekevien joukkojen vallankumouksellista taistelua, jouduttaen sellaisten poroporvarillisten kansallisten harhakuvitelmiin raukeamista, että kansakuntien rauhanomainen yhteiselämä ja tasa-arvoisuus ovat mahdollisia kapitalismin aikana.

4. Edellä esitetyistä periaatteista seuraa, että kansallisuus- ja siirtomaakysymyksessä Kominternin koko politiikan painopisteenä tulee olla kaikkien kansakuntien ja maiden proletariien ja työtätekevien joukkojen lähentäminen toisiinsa yhteisen vallankumoustaistelun käymistä varten tilanherrojen ja porvariston kukistamiseksi. Vain tällainen lähentäminen takaa voiton kapitalismista, ja ilman tätä voittoa ei kansallisuussorron ja eriarvoisuuden hävittäminen ole mahdollista.

5. Maailman poliittinen tilanne on asettanut nyt päiväjärjestykseen proletariaatin diktatuurin, ja kaikkien maailman poliittisten tapahtumien keskipisteenä on väistämättömästi maailman porvariston taistelu Venäjän Neuvostotasavaltaa vastaan, joka yhdistää kiertämättömästi ympärilleen toisaalta neuvostoja vaativan valveutuneiden työläisten liikkeen kaikissa maissa sekä toisaalta kaikki siirtomaiden ja sorrettujen kansojen kansalliset vapausliikkeet, kansojen, jotka vakuuttuvat katkeran kokemuksensa perusteella siitä, että niiden ainoana pelastuksena on Neuvostovallan voitto koko maailman imperialismista.

6. Nykyään ei siis saa rajoittaa eri kansakuntien työtätekevien lähentymisen pelkkään hyväksymiseen tai julistamiseen, vaan täytyy pitää politiikkana mitä lujimman liiton aikaansaamista kaikkien kansallisten vapausliikkeiden ja siirtomaiden vapausliikkeiden sekä Neuvosto-Venäjän välillä, määräten tämän liiton muodot aina sen mukaan, mille asteelle kommunistinen liike on kehittynyt kunkin maan proletariaatin keskuudessa tai mille asteelle työläisten ja talonpoikien porvarillis-demokraattinen vapausliike on kehittynyt takapajuisissa maissa tai takapajuisten kansallisuuksien keskuudessa.

7. Federaatio on välimuoto, joka johtaa eri kansakuntien työtätekevien täydelliseen yhtenäisyyteen. Federaatio on jo osoittanut käytännössä tarkoituksenmukaisuutensa niin

Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan suhteissa muihin neuvostotasavaltoihin (aikaisemmin Unkarin, Suomen ja Latvian tasavaltoihin ja nykyään Azerbaidzhanin ja Ukrainan tasavaltoihin) kuin myös VSFNT:n sisällä niihin kansallisuuksiin nähden, joilla ei ennen ollut valtiollista itsenäisyyttä eikä autonomiaa (esimerkiksi VSFNT:n Bashkirian ja Tatarian autonomiset tasavallat, jotka perustettiin vuosina 1919 ja 1920).

8. Kominternin tehtävänä tässä suhteessa on sekä kehittää edelleen että tutkia ja tarkistaa käytännön kokemusten pohjalta näitä uusia, neuvostojärjestelmän ja neuvostoliikkeen pohjalla syntyviä federaatioita. Samalla kun federaatiota pidetään täydelliseen yhdistymiseen johtavana väli- muotona, on pyrittävä yhä läheisempään federatiiviseen liittoutumiseen pitäen silmällä ensinnäkin, että neuvostotasavallat, joita ympäröivät joka puolelta sotilaallisesti niitä paljon voimakkaammat maailman imperialistiset valtiot, eivät pysty puolustamaan olemassaoloaan, elleivät ne ole lujassa liitossa keskenään; toiseksi, että neuvostotasavaltojen tulee ehdottomasti solmia keskenään luja taloudellinen liitto, sillä ilman sitä ei voida jälleenrakentaa imperiaalismin hävittämiä tuotantovoimia eikä taata hyvinvointia työtätekeville; kolmanneksi, että pyritään luomaan yhteinen maailmantalous, jota kaikkien kansojen proletariaatti säännöstelee yhteisen suunnitelman mukaan ja johon jo kapitalismin vallitessa on pyritty kyllin selvästi ja jota sosialismin vallitessa on ehdottomasti kehitettävä edelleen ja loppuun saakka.

9. Valtioiden sisäisten suhteiden alalla Kominternin kansallisuuspolitiikka ei voi rajoittua kansakuntien tasavertaisuuden pelkästään muodolliseen, puhtaasti deklaratiiiviseen tunnustamiseen, mikä ei käytännössä velvoita mihinkään, sellaiseen tunnustamiseen, johon rajoittuvat porvarilliset demokraatit — se on yhdentekevää, tunnustavatko he avoimesti olevansa porvarillisia demokraatteja vai naamioituvatko he sosialisteiksi, kuten II Internationalen sosialistit.

Paitsi sitä, että kommunististen puolueiden tulee kaikessa propaganda- ja agitaatiotyössään — niin parlamentin puhujalavalta kuin parlamentin ulkopuolellakin — paljastaa jatkuvasti, että kaikissa kapitalistisissa maissa niiden „demokraattisista” perustuslaeista huolimatta alinomaa

loukataan kansakuntien tasa-arvoisuutta ja vähemmistö-kansallisuuksille taattuja oikeuksia, samalla on ensinnäkin myös selitettävä lakkaamatta, että vain neuvostojärjestelmä pystyy todella turvaamaan kansakuntien tasa-arvoisuuden liittämällä yhteen aluksi proletaarit ja sitten myös kaikki työtätekevien joukot taistelussa porvaristoa vastaan; toiseksi, kaikkien kommunististen puolueiden on suoranaisesti tuettava riippuvaisuussuhteissa olevien ja vajaa-oikeuksisten kansojen (esimerkiksi Irlannin kansan, Amerikan neekerien y.m.) sekä siirtomaiden vallankumouksellista liikettä.

Ilman tätä viimeksi mainittua, erittäin tärkeää ehtoa taistelu riippuvaisuussuhteissa olevien kansakuntien ja siirtomaiden sortamista vastaan samoin kuin niiden valtiollisen eroamisoikeuden tunnustaminenkin ovat valheellinen kyltti, niin kuin näemme olevan II Internationalen puolueilla.

10. Ei ainoastaan II Internationalen puolueissa, vaan myös tästä Internationalesta eronneissa ja vieläpä usein niissäkin puolueissa, jotka nyt nimittävät itseään kommunistisiksi, on aivan tavanomaista, että internationalismi tunnustetaan sanallisesti, mutta todellisuudessa, kaikessa propaganda- ja agitaatiotyössä ja muussa käytännöllisessä toiminnassa internationalismi korvataan pikkuporvarillisella nationalismilla ja pasifismilla. Taistelu tätä pahaa vastaan, kaikkein piintyneimpiä pikkuporvarillisia kansallisia ennakkoluuloja vastaan, tulee sitä enemmän etualalle, mitä ajankohtaisemmaksi käy sellainen tehtävä kuin proletariaatin diktatuurin muuttaminen kansallisesta (s.o. sellaisesta, joka vallitsee yhdessä maassa eikä kykene määräämään maailmanpolitiikkaa) kansainväliseksi (s.o. ainakin muutamien kehittyneimpien maiden proletariaatin diktatuuriksi, joka pystyy vaikuttamaan ratkaisevasti yleiseen maailmanpolitiikkaan). Pikkuporvarillinen nationalismi julistaa internationalismiksi pelkän kansakuntien tasa-arvoisuuden tunnustamisen (jota paitsi tuo tunnustaminen voi olla pelkästään sanallista) kajoamatta lainkaan kansalliseen itsekkyYTEEN, kun taas proletaarinen internationalismi vaatii ensiksikin, että proletariaatin maailman mitassa käymän taistelun edut asetetaan yhden maan proletariaatin taistelun etujen edelle; toiseksi, se vaatii porvaristosta voiton saaneelta kansakunnalta kykyä ja valmiutta tehdä mitä suurimpia kansallisia uhrauksia kansainvälisen pääoman kukistamiseksi.

Näin ollen jo täysin kapitalistisissa valtioissa, joissa on sellainen työväenpuolue, joka on todella proletariaatin etujoukko, ensimmäisenä ja tärkeimpänä tehtävänä on taistelu internationalismi-käsitteen ja -politiikan opportunistisia ja pikkuporvarillisia pasifistisia vääristelyjä vastaan.

11. Takapajuisempiin valtioihin ja kansakuntiin nähden, joiden keskuudessa ovat vallitsevina feodaaliset tai patriarkaaliset ja patriarkaalis-talonpoikaiset suhteet, on pidettävä mielessä erikoisesti

ensinnäkin sitä, että kaikkien kommunististen puolueiden on tuettava porvarillis-demokraattista vapausliikettä näissä maissa; ensi kädessä sitä ovat velvollisia auttamaan mitä aktiivisimmin sen maan työläiset, josta takapajuinen kansakunta on riippuvainen joko siirtomaaorjuudellisessa tai rahataloudellisessa suhteessa;

toiseksi sitä, että on käytävä taistelua papistoa sekä muita taantumuksellisia ja keskiaikaisia aineksia vastaan, joilla on vaikutusta takapajuisissa maissa;

kolmanneksi sitä, että on käytävä taistelua panislamismia ja muita senkaltaisia virtauksia vastaan, jotka yrittävät käyttää Euroopan ja Amerikan imperialismia vastaan suunnattua vapausliikettä kaanien, tilanherrojen, mullain y.m. aseman lujittamiseen;

neljänneksi sitä, että takapajuisissa maissa on tuettava erikoisesti talonpoikaisliikettä, joka suuntautuu tilanherroja, suurmaanomistusta sekä feodalismia kaikkia ilmauksia ja jätteitä vastaan, sekä koetettava saada talonpoikaisliike luonteeltaan mahdollisimman vallankumoukselliseksi saattaen Länsi-Euroopan kommunistinen proletariaatti mahdollisimman lujaan liittoon Idän maiden, siirtomaiden ja yleensä takapajuisten maiden talonpoikain vallankumouksellisen liikkeen kanssa; erikoisestikin on pyrittävä juurruttamaan kaikin voimin neuvostojärjestelmän perusperiaatteita maihin, joissa ovat vallitsevina esikapitalistiset suhteet, muodostamalla niissä „työätekevien Neuvostojä” j.n.e.;

viidenneksi sitä, että on käytävä päättäväistä taistelua takapajuisten maiden porvarillis-demokraattisen vapausliikkeen virtausten kommunistisiksi värittämistä vastaan; Kommunistisen Internationalen on tuettava siirtomaiden ja takapajuisten maiden porvarillis-demokraattisia kansallisia liikkeitä vain ehdolla, että tulevien proletaaristen,

muutenkin eikä vain nimeltään kommunististen puolueiden ainekset kaikissa takapajuisissa maissa ryhmitetään ja kasvatetaan niin, että ne käsittävät omat erikoistehtävänsä, sen, että niiden tehtävänä on taistella porvarillis-demokraattisia liikkeitä vastaan kansakuntiansa sisällä; Kommunistisen Internationalen pitää toimia väliaikaisesti liitossa siirtomaiden ja takapajuisten maiden porvarillisen demokratian kanssa, mutta se ei saa sulautua siihen, vaan sen on ehdottomasti säilytettävä proletaarinen liike itsenäisenä alkeellisimmassakin muodossaan;

kuudenneksi sitä, että on selitettävä ja paljastettava alin-omaa kaikkien ja eritoten takapajuisten maiden mitä laajimmille työtätekevien joukoille se petos, jota imperialistiset valtiot harjoittavat järjestelmällisesti muodostamalla muka valtiollisesti itsenäisten valtioiden varjolla sellaisia valtioita, jotka ovat taloudellisessa, rahataloudellisessa ja sotilaallisessa suhteessa täysin riippuvaisia imperialistisista valtioista; nykyisessä kansainvälisessä tilanteessa riippuvaisuussuhteessa olevilla ja heikoilla kansakunnilla ei ole muuta pelastusta kuin neuvostotasavaltojen liitto.

12. Imperialististen valtojen vuosisatoja harjoittama siirtomaakansojen ja heikkojen kansojen sorto on synnyttänyt sorrettujen maiden työtätekevissä joukoissa paitsi vihaa myös epäluottamusta sortavia kansakuntia kohtaan yleensä, m.m. myös näiden kansakuntien proletariaattia kohtaan. Tätä täysin oikeutettua epäluottamusta ei voinut olla voimistamatta se, että tämän proletariaatin virallisten johtajien enemmistö kavalsi julkeasti sosialismin asian vuosina 1914—1919, jolloin „isänmaan puolustamisen” varjolla puolustettiin sosialishovinistisesti „oman” porvariston „oikeutta” sortaa siirtomaita ja rosvota rahataloudellisesti riippuvaisuussuhteessa olevia maita. Toisaalta, mitä jälkeensä jääneempi on maa, sitä lujemmassa siellä on maataloudellinen pientuotanto, patriarkaalisuus ja takapajuisuus, minkä kiertämättömänä seurauksena on mitä syvimpien pikkuporvarillisten ennakkoluulojen, nimittäin kansallisen itsekkyyden ja kansallisen rajoittuneisuuden ennakkoluulojen, erikoinen lujuus ja piintyneisyys. Koska nämä ennakkoluulot voivat hävitä olemattomiin vasta sitten, kun imperialismi ja kapitalismi ovat kadonneet olemattomiin kehittyneissä maissa ja kun takapajuisten maiden koko talouselämän perusta on muuttunut radikaalisesti, näiden ennakkoluulo-

jen kuoleminen ei voi olla olematta sangen hidasta. Sen vuoksi kaikkien maiden tietoisien kommunistisen proletaariatien velvollisuus on suhtautua erikoisen varovasti ja erikoisen huomaavaisesti kansallistunteen peruihin niissä maissa ja niiden kansojen keskuudessa, jotka ovat olleet kauimmin sorrettiina, ja samalla se on velvollinen tekemään tiettyjä myönnytyksiä, jotta mainitun epäluottamuksen ja mainittujen ennakkoluulojen voittaminen tapahtuisi mahdollisimman nopeasti. Kapitalismista ei voida saavuttaa lopullista voittoa, ellei kaikkien maiden ja maailman eri kansakuntien proletariaatti ja sitten myös kaikki työtätekevien joukot pyri vapaaehtoisesti liittoon ja yhtenäisyyteen.

Julkaistu kesäkuussa 1920

*Julkaistaan
käsikirjoituksen mukaan,
joka on tarkistettu vertaamalla
V. I. Leninin korjaamaan
oikaisuvedoksen tekstiin*
